

ПРЕЗИДЕНТЛАРНИНГ САМИМИЙ МУЛОҚОТИ ХОРАЗМДА ДАВОМ ЭТДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг таклифига биноан Тожикистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмон 2-3 июнь кунлари расмий ташриф билан мамлакатимизда бўлди.

Тошкентда ўтган музокараларда икки дўст мамлакат халқлари манфаатига хизмат қиладиган кўплаб келишувларга эришилди. Ташрифнинг иккинчи куни олий мартабали меҳмон Хоразм вилоятига келди. Хоразм вилоятида ушбу ташрифга алоҳида

тайёргарлик кўрилди. Кўчалар икки мамлакат давлат байроқлари билан безатилган, ранг-баранг панноларга халқларимиз дўстлиги ва қардошлигини тараннум этувчи сўзлар ёзилган.

Давлатимиз раҳбари Урганч халқаро

аэропортида Тожикистон Президенти Эмомали Раҳмонни кутиб олди.

Миллий қўшиқ ва рақслар халқимизга хос меҳмондўстлик, очиққўнгиллик ифодаси бўлди.

Шундан сўнг Тожикистон раҳбари Эмомали Раҳмон Президент Шавкат Мирзиёев ҳамроҳ-

лигида Урганч шаҳридаги "UzXCMG" қўшма корхонасига ташриф буюрди.

Ўзбекистон ва Хитой ҳамкорлигидаги ушбу корхона 2014 йилда ташкил этилган. Лойиҳанинг биринчи босқичида қишлоқ хўжалиги техникаларини йирик бўғинли йиғиш, иккинчисиде санаят усулида йиғиш, учинчисиде эса ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш йўлга қўйилди.

Ҳозирги кунда бу ерда 13 хил экскаватор, 10 турдаги маҳсус техника ишлаб чиқарилмоқда. Сув хўжалиги, қурилиш ва йўл таъмирлаш соҳалари учун ўта зарур бўлган бундай техникалар илгари валюта эвазига хориждан келтирилар эди. Эҳтиёт қисмлар таъминоти ва сервисда кўп қийинчиликлар бор эди.

Қўшма корхонанинг ишга туширилиши бу заруратни ҳал этиш билан бирга вилоятнинг иқтисодий салоҳиятини юксалтириш, юртимиздаги ирригация ва мелиорация тадбирларини ўз вақтида бажариш имконини бермоқда.

Шу кунга қадар корхонада халқаро стандартлар асосида 2 мингга яқин маҳсус техника ишлаб чиқарилган. Маҳаллийлаштириш даражаси 50 фоиздан ошган. Энди маҳсулотларни чет элга, жумладан, қўшни мамлакатларга экспорт қилиш режалаштирилган. Экскаватор ва маҳсус техникалар буюртма асосида ишлаб чиқарилиши ҳам мумкин.

Тожикистонлик меҳмонлар заводдаги иш жараёнини, қишлоқ хўжалиги машиналари ва маҳсус техникаларни кўздан кечирди.

Президент Шавкат Мирзиёев ва Президент Эмомали Раҳмон Хива ғилам комбинатида бўлди.

Умумий қиймати қарийб 22 миллион доллар бўлган ушбу корхона Самарқанддаги "Sam Anter-Gilam" компанияси томонидан 2020 йилда ташкил этилган, ўтган йили лойиҳанинг иккинчи босқичи ишга туширилган. Комбинатта Германия, Бельгия, Австрия, Швейцария, Италия, Франция ва Туркиядан ускуналар келтириб ўрнатилган. 420 та иш ўрни яратилган.

Бу ерда ғилам, полипропилен ип ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда. Улар АҚШ,

Россия, Хитой, Қозоғистон, Қирғизистон, Туркманистон ва Тожикистонга экспорт қилинмоқда.

Бу йил учинчи босқич — акрил толасидан калава тайёрлаш лойиҳаси амалга оширилди. Натижада ишлаб чиқариш қуввати йилига 2,2 миллион квадрат метрга етди. Маҳсулотнинг 45 фоизи чет элга сотилиши, йиллик экспорт 7 миллион доллардан ошishi кутилмоқда.

Президентлар корхонадаги ишлаб чиқариш жараёнини ва шоу-румини кўздан кечирди.

Шу ерда Ўзбекистон санаят маҳсулотлари ҳам намойиш этилди. Турдош тармоқлар мутасаддиларига тажриба алмашиш, савдони ривожлантириш бўйича кўрсатмалар берилди.

Тожикистон Президенти Эмомали Раҳмон давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев ҳамроҳлигида Ичан қалъадаги тарихий обидаларни зиёрат қилди.

Маълумки, Ичан қалъа фақат ёдгорлик эмас, балки "тирик" шаҳардир. Бу ерда 120 дан зиёд меъморий обидалар бор ва ҳозиргача қадимий уйларида аҳоли яшайди. Унинг "очиқ осмон остидаги музей" деб аталиши шундан.

Хива шаҳри 1990 йил 12 декабрда ЮНЕСКО Маданий мерос рўйхатига киритилган. 1997 йилда шаҳарнинг 2500 йиллик юбилеи нишонланган. 2020 йилда Турккой халқро ташкилоти томонидан Турк дунёсининг маданий пойтахти, деб эълон қилинган.

Давлат раҳбарлари Ота дарвозадан кириб, Кўк минора, Кўхна арк саройи, Тошхавлини томоша қилди. Пахлавон Маҳмуд мақбараси ва Жума масжидида Қуръон тиловат этилиб, дуо ўқилди.

Хоразмнинг тарихи, илм-фан ривожига қўшган ҳиссаси ҳақидаги маълумотлар, бой маданияти ва санъати меҳмонларда ёрқин таассурот қолдирди.

Шу билан Тожикистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмоннинг мамлакатимизга расмий ташрифи якунига етди.

Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ,
Аҳмаджон ШОКИРОВ,
ЎЗА мухбирлари

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ЕХҲТНИНГ АМАЛДАГИ РАИСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 3 июнь куни тонгда, Урганч шаҳрига жўнаб кетишдан аввал Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг амалдаги раиси, Польша ташқи ишлар вазири Збигнев Рауни қабул қилди.

Ўзбекистон ва ЕХҲТ ўртасидаги кўп қиррали ҳамкорликни янада ривожлантириш, Ўзбекистон — Польша муносабатларини кенгайтириш масалалари ҳамда долзарб халқаро кун тартиби кўриб чиқилди.

Кейинги йилларда ЕХҲТ билан шерикликда сифат жиҳатидан янги даражага эришилгани катта мамнуният билан қайд этилди. Ташкилот фаолиятининг учала йўналишида ҳам очиқ ва самарали мулоқот йўлга қўйилгани, юқори даражада фаол мулоқот ва алмашинувлар амалга оширилаётгани, қабул қилинган "йўл харитаси"га мувофиқ қўшма тадбирлар муваффақиятли ўтказилаётгани бунга далолат бермоқда.

ЕХҲТ раиси Янги Ўзбекистонда амалга оширилаётган орта қайтмас ислохотлар стратегияси бераётган натижаларни ҳамда мамлакатимизнинг прагматик ташқи сиёсати, энг аввало, Марказий Осиёда дўстлик, яхши қўшничилик ва ишонч муносабатларини мустақамлаш борасида саъй-ҳаракатларини юқори баҳолади.

Давлатимиз ва ушбу нуфузли халқаро тузилманинг барча институтилари ўртасидаги амалий ҳамкорликни кучайтириш, демократик янгилашилари, шу жумладан, конституциявий ислохотни экспертлик жиҳатдан қўллаб-қувватлашни кенгайтириш, ташкилотнинг Парламент ассамблеяси доирасидаги ҳамкорликни мустақамлаш устувор аҳамиятга эга экани қайд этилди.

Иқтисодиёт ва экология йўналишлари ҳақида сўз юритилар экан, "яшил" тараққиёт, рақамлаштириш, иш ўринларини яратиш ва тадбиркорлик ташаббусларини қўллаб-қувват-

лаш орқали камбағалликни қисқартириш, табиати муҳофаза қилиш бўйича, шу жумладан, Орлобўйи минтақасида муҳим тадбирларни амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилди.

Халқаро сиёсат, жумладан, Европа иттифоқи билан кўп томонлама муносабатларни ривожлантириш, Афғонистонда тинчликни таъминлаш ва унинг ижтимоий-иқтисодий тикланишига қўмаклашиш масалалари юзасидан ҳам фикр алмашилди.

Ўзбекистон етакчиси Ўзбекистон — Польша амалий ҳамкорлигини кенгайтириш истиқболларига алоҳида тўхтади.

Хусусан, ўтган йили икки томонлама товар айирбошлаш учдан бир қисмга, жорий йил бошидан эса қарийб 50 фоизга кўпайди. Польшанинг етакчи компаниялари билан биргаликда қишлоқ хўжалиги, озиқ-овқат, кимё, электротехника ва бошқа тармоқларда қатор қўшма лойиҳалар амалга оширилмоқда.

Муҳим гуманитар дастурлар амалга оширилмоқда, жумладан, юртимизда Варшава менежмент университетининг филиали ўз ишини бошлади.

Учрашувда ишбилармон доиралар ўртасида тўридан-тўри алоқаларни йўлга қўйиш, маданий-гуманитар алмашинуви фаоллаштириш муҳимлиги алоҳида таъкидланди.

Жаноб Збигнев Раунинг Ўзбекистонга ташрифи якунлари бўйича қўшма "йўл харитаси"ни қабул қилишга келишиб олинди.

ЎЗА

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Матбуот хизмати суратлари.

ЁВОН ГЭСи:

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИКНИНГ НОЁБ ЛОЙИҲАСИ 600 мингдан ортиқ хонадонни чароғон қилади

Аввал хабар берилганидек, 2 июнь куни Тожикистон Президентининг ташрифи доирасида Зарафшон дарёсиде Ёвон гидроэлектр станцияси қурилишини бошлаш маросими бўлиб ўтди. Икки давлат етакчилари рамзий тугмани босиб, қурилишга старт берди.

Ёвон гидроэлектр станцияси энергетика соҳасида икки томонлама ҳамкорликда амалга оширилаётган дастлабки йирик лойиҳа ҳисобланади. 140 мегаватт қувватга эга

замонавий станция мамлакатларимиз энергетика хавфсизлиги, сув ва қишлоқ хўжалиги барқарорлигини таъминлашда муҳим ўрин тутди.

► Давоми 2-бетда

Электрон ҳукумат:

ФАРОВОН ЖАМИЯТ, ҚУДРАТЛИ ДАВЛАТ САРИ ДАДИЛ ҚАДАМ

Замонавий дунё тажрибасидан маълумки, ривожланишнинг юксак чўққисига интилаётган ҳар бир давлат, аввало, жамиятнинг барча соҳаларида очиқлик ва шаффофликни таъминлаш зарур. Бу борада илм-фан ва илғор технологиялар ютуқларини барча соҳаларга татбиқ этиш, тармоқларни рақамлаштириш, электрон ҳукумат тизимини жорий этиш муҳим вазифадир.

Сир эмас, бугунги кунда бу йўналишда дунёнинг қатор давлатлари салмоқли ютуқларга эришмоқда. Буни "ақли шаҳар", "келажак шаҳри", "XXI аср мўъжизаси" деган таърифга сазовор бўлган мамлакатлар мисолида яққол кўриб турибмиз.

► Давоми 3-бетда

ЭКОЛОГИЯ

БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШ ПЙДЕВОРИ

Стокгольм шаҳрида бундан эллик йил муқаддам — 1972 йилда БМТ анжуманида ҳар йили 5 июни Жаҳон атроф-муҳит куни сифатида нишонлаш тўғрисида қарор қабул қилинган. Мазкур қарордан қўзланган мақсад халқаро ҳамжамият эътиборини атроф-муҳитни муҳофаза қилиш муаммолари ҳамда глобал экологик инқирознинг олдини олиш бўйича аниқ чора-тадбирлар ишлаб чиқишга қаратишдан иборат эди. Шундан буён қатор мамлакатларда ушбу санага бағишлаб турли тадбирлар, экологик акциялар ўтказиб келинмоқда.

Жумладан, 2030 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон Республикасининг атроф-муҳитни муҳофаза қилиш концепцияси тасдиқланди. Бу борада Орол денгизининг қуриган тубида ва Оролбўйи ҳудудида жаҳонда андозаси йўқ иқтисодий-ижтимоий ва экологик ўзгаришларни таъкидлаш жоиз.

Борий АЛИХОНОВ, Олий Мажлис Сенатининг Оролбўйи минтақасини ривожлантириш масалалари ва экология қўмитаси раиси

дан-тўғри амал қилиш механизмлариغا эга қонунларни қабул қилиш бугунги кунда долзарб бўлиб қолмоқда.

Айни кунларда Ўзбекистон Республикаси Конституциясига ўзгаришлар киритиш бўйича Конституциявий комиссия фаолият юритмоқда. Келаётган таклифлар ичида айнан экологияга оид масалалар ҳам ўз аксини топаётгани аҳолининг экологик-хуқуқий, сиёсий фаоллиги ошганидан далолатдир.

Амалий ишлар мақсади

Умуман, сўнгги йиллардаги экологик сиёсат натижасида атроф-муҳит сифати яхшиланди. Атмосферага ифлослантирувчи моддалар ташлашни қарийб 1,7 баравар, озонни емир-руччи моддалардан фойдаланиш 99,5 фоиз, ифлосланган оқова сув ҳажами 2 баравар камайди. Ўсимликларни ҳимоя қилишнинг кимёвий усулларидан воз кечириб, биологик усулларида кенг фойдаланилмоқда. Бетақроқ, ноёб флора ва фауна турларини, шунингдек, уларнинг генофондини сақлаш учун миллий кўриқхоналар, боғлар, биуртмаҳоналар ва экологик марказлар ривожлантирилмоқда.

Бугун сув ресурсларидан оқилна фойдаланиш мамлакатимиз барқарор тараққиётида ҳал қилувчи масалалардан бирига айланди. Бу масала сув ресурслари танқислиги, сифати ёмонлашиши ҳамда минтақда шаклланган янги иқтисодий, сиёсий, ижтимоий ва экологик жараёнларда янада муҳимроқ ва долзарб аҳамият касб этмоқда.

Маиший чиқиндиларни қайта ишлаш масаласи атроф-муҳит муҳофазасини таъминлаш ва ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришда муҳим омилдир. Бу ҳудудлар санитария ҳолатини янада яхшилаш, аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш ва бандлигини таъминлашда кўринади.

Шунингдек, атмосферани муҳофаза қилиш, унинг сифат кўрсаткичлари экологик нормативларга мослигини таъминлаш бугунги куннинг глобал муаммоларидан биридир. Негаки, ҳавонинг ифлосланиши инсон, ўсимлик, ҳайвонот — жаммики тирик мавжудотларга зарарли таъсир кўрсатади. Шу боис, атроф-муҳит, жумладан, атмосфера ҳавоси ифлосланиш даражасининг узлуксиз давлат мажмуавий мониторингини ташкил этиш муҳим. Яна экологик муносабатларни ҳуқуқий тартибга солишнинг асосий вазифалари умумий ишлаб чиқаришни экологик талабларга мослаштириш орқали экологик вазиятни барқарорлаштириш ва тубдан яхшилашдан иборатдир. Шу билан бирга, ишлаб чиқаришга ресурстежамкор технологияларни жорий қилиш, ишлаб чиқаришнинг энергия самарадорлигини ошириш ҳам долзарб масала. Қолаверса, экологик таълимни ривожлантириш ва таъминлаштириш, атроф-муҳит муҳофазаси ҳамда аҳоли саломатлигини сақлаш ишлари жамоатчиликни кенг жалб қилиш талаб этилади. Шу мақсадда 2030 йилга қадар Барқарор ривожланиш соҳасида миллий мақсадларга эришишга қаратилган тизимли ишлар амалга оширилаётгани диққатга сазовордир.

АМАЛГА ОШИРИЛАЁТГАН ИШЛАР АТРОФ-МУҲИТ ҲОЛАТИНИ ЮМШАТИШ, ТАБИИЙ РЕСУРСЛАР ДЕГРАДАЦИЯСИНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШИГА ШАРОИТ ЯРАТАДИ. ТАБИИЙ РЕСУРСЛАРНИ КЕЛТУСИ АВЛОДЛАР УЧУН ҚОЛДИРИШ ИМКОНИАТИ ЮЗАГА КЕЛАДИ. ФАУНА ВА ФЛОРА ОЛАМИ КЕНГАЙДИ.

Албатта, ҳудуддаги ишлар атроф-муҳит ҳолатини юмшатиш, табиий ресурслар деградациясининг олдини олишга шароит яратади, денгизнинг қуриган тубидан қум ва чанг кўтарилишини камайтиради, маҳаллий фауна олами турлари кўпайиши ва эркин миграцияси учун кулай экотизим шаклланади, чўл ўрмонлари майдонлари ва биохилма-хиллик кенгайишига имконият яратади. Пировард натижада Оролбўйи ҳудудида ҳам иқтисодий, ҳам ижтимоий, ҳам экологик барқарорлик таъминланади.

Ташаббуслар макони

2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегиясида экологик барқарорликни таъминлаш масалаларига алоҳида эътибор қаратилган. 2030 йилгача янги ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, шаҳар ва туманларда экологик аҳволни яхшилаш мақсадида "Яшил макон" умуммиллий лойиҳаси доирасида ҳар йил камида 200 миллион туپ дарaxт экиш, унинг ташаббусларига мос тарзда юртимизнинг 10 та ҳудудида аэробиологик мониторинг тизимини йўлга қўйиш мақсад қилиб олинган.

Президентимизнинг 2021 йил 30 декабрдаги "Республикада кўкаламзорлаштириш ишларини жадаллаштириш, дарaxтлар муҳофазасини янада самарали ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги фармони асосан, мамлакатимизда жами 197 та "каштан кўчаси", "эман кўчаси", "чинор кўчаси" каби намунавий кўчага 163 мингдан ортиқ манзарали ва мевали дарaxт кўчати экилган. "Яшил макон" умуммиллий лойиҳасини амалга ошириш учун вазирлик ва идоралар ҳамда маҳаллий ҳокимликлар томонидан жами 64 миллиард 26 миллион сўм ажратилган.

Республика миқёсида ўрмон хўжалиқлари томонидан жами 640 гектар майдонда ҳудудлар климатига мос ўсимликлар ва кўчатлар етиштиришга ихтисослашган кўчатхоналар ташкил этилган.

Кейинги йилларда мамлакатимизда ишлаб чиқаришни модернизация қилиш ёки қиқитис

замонавий технологиялар, яъни "яшил технология"ни амалиётга жорий этиш, шунингдек, иқтисодиёт тармоқлари ҳамда ижтимоий соҳанинг энергия самарадорлигини ошириш, тежамкор технологиялар, яъни "яшил энергетика"ни қўллаш ҳисобига "яшил тараққиёт" йўли билан иқтисодий тараққиётга эришишга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Бутун дунёда углекислотадан хомашёси захираларининг табиий равишда камайиб бораётгани сабабли "яшил энергия" манбаларига ўтиш ва юзага келаётган иқлим муаммоларини ҳал этиш бўйича дунё ҳамжамияти томонидан кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси 2030 йилга қадар қайта тикланувчи энергия манбалари улушини электр энергиясини ишлаб чиқариш умумий ҳажмининг 25 фоиздан кўпроғига етказишни мақсад қилган. Шунингдек, Ўзбекистон 2021 йил ноябрь ойида Глазо шаҳрида ўтказилган Иқлим бўйича халқаро саммитда жаҳон ҳамжамияти олдидан 2030 йилгача янги ички маҳсулотга нисбатан иссиқхона газлари улушини 35 фоиз камайтириш ташаббусини билдирди. Ушбу мақсадларга эришиш учун 2030 йилга қадар бўлган давр ичида қайта тикланувчи энергия манбаларидан энергия ишлаб чиқариш қувватини қарийб 16 мВтга етказиш режалаштирилмоқда.

Амалга оширилаётган ишлар атроф-муҳит ҳолатини юмшатиш, табиий ресурслар деградациясининг олдини олишга шароит яратади. Табиий ресурсларни келгуси авлодлар учун қолдириш имконияти юзага келади. Фауна ва флора олами кенгайди.

Ўзбекистоннинг барқарор ривожланиши, она табииати асраш, экология ва аҳоли саломатлигини сақлаш билан боғлиқ долзарб муаммоларни ҳал этишда фаоллик кўрсатиш барчамизнинг муқаддас бурчимиз эканини унутмаслигимиз лозим. Зеро, сайёраимиз келажаги ўсиб келаётган ёш авлоднинг экологик маданиятига боғлиқ. Шу боис, ҳар бир фуқарон табииати асрашга фол жалб қилиш, экологик маданиятни оширишда жамоатчилик ролини кучайтиришни даврининг ўзи талаб этмоқда.

Қонунларни такомиллаштириш — бугунги кун талаби

Ўзбекистонда экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилна фойдаланиш соҳасида 30 дан ортиқ қонун ва 200 га яқин қонуности норматив ҳужжат қабул қилинган. Бироқ юзага келаётган маҳаллий, минтақавий ва глобал экологик муаммолар атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, аҳоли саломатлигини ҳимоялаш соҳасида қонуналикни янада такомиллаштириш, янги қонунлар ишлаб чиқишни тақозо этмоқда. Чунки соҳага оид айрим қонунлар экологик муносабатларнинг энг умумий жиҳатларини тартибга солиди, лекин ҳукумат ва идоравий ҳужжатларнинг қонунларга нисбатан юридик кучи камроқ бўлса-да, айнан улар қонунларнинг ишлаш механизмларини белгилаб берган. Амалда ҳуқуқий бўшлиқларнинг асосий қисми ижро ҳокимияти ҳужжатлари билан тўлдирилган.

Бу, ўз навбатида, айрим ҳолатларда соҳани юқори юридик кучга эга қонунлар билан тартибга солиш имконини бермаяпти. Шу боис, қонунчилик базасини тизимлаштириш, тўғри-

ДОЛЗАРБ МАВЗУ

Шаҳзод ГАФФОРОВ, "Янги Ўзбекистон" мухбири

АҲОЛИ ЭҲТИЁЖИДАН ОРТИҚЧА ШАКАР ИШЛАБ ЧИҚАРИЛМОҚДА

Сўнгги кунларда мамлакатимизда айрим озик-овқат маҳсулотлари сингари шакар нархи ҳам ошгани фонида мазкур маҳсулот танқислиги кузатилиши мумкинлиги борасида одамларда хавотир пайдо бўлди. Бозор ва дўкондан шакарни ортиқча харид қилиб, ғамлаб қўйиш ҳолати кузатилаётгани ҳақида ижтимоий тармоқларда турли хабарларга кўзимиз тушмоқда.

Шу муносабат билан Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги Ахборот хизмати ички бозорда шакар нархлари тўғрисида маълумот берди. Унда ташқи ва ички бозорларда шакар нархининг ўзгариш динамикаси ва унга таъсир қилувчи омиллар келтириб ўтилган.

Қўшни ва МДҲ мамлакатларида нархлар ошиши, ўз навбатида, Ўзбекистон ички бозорига аҳоли ва тадбиркорлар ўртасида ҳам шакар нархи бўйича инфляцияни кутулмалар

кучайишига муайян маънода таъсир кўрсатувчи омиллардан бўлди.

Бозор иқтисодиёти шароитида ҳамда Ўзбекистон иқтисодиётининг минтақа ва бошқа давлатлар иқтисодиётлари билан ташқи савдо борасида ҳамкорлиги кенгайиб ва эркинлашиб бориши ҳолатида мамлакат ичидаги нархларни қўшни давлатлардагига нисбатан кескин фарқ қилувчи даражада сақлаб туришининг деярли имкони бўлмайди.

Хусусан, жорий йилда мамлакатимизда шакар ишлаб чиқариш ҳажми январь-май ойларида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 35 минг тонна ёки 16 фоиз кўпроқ (224 минг тоннадан 259 минг тоннагача ошган), яъни таклиф ошганига қарамай (биржа орқали сотилган ҳажми 177 минг тоннадан 186 минг тоннагача кўпайган), шакар нархи, асосан, ташқи омиллар таъсирида ўсиши кузатилди.

Бунга, биринчи навбатда, мазкур маҳсулот ва унинг хомашёсини Марказий Осиё минтақасига етказиб бериш

бўйича транспорт ва логистика билан боғлиқ муаммолар ҳамда ёқилғи ресурслари нархлари ўсиши таъсир кўрсатмоқда.

Вазият аслида қандай? Хавотир олишга қанчалик асос бор? Мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган шакар

аҳоли эҳтиёжларини таъминлай олаётими? Аҳолини шакар маҳсулотини билан узлуксиз таъминлаш учун қандай чоралар кўрилмоқда?

Мазкур саволларга жавоб топиш мақсадида оммавий ахборот воситалари вакиллари "Ангрен шакар"

масъулияти чекланган жамиятида бўлиб, қорхона фаолияти, ишлаб чиқариш қуввати билан яқиндан танишди.

Ўзбекистонда шакар ишлаб чиқарувчи иккита йирик завод — "Хоразм шакар" ва "Ангрен шакар" масъулияти чекланган жамиятлари фаолият юратади. 2014 йилда ташкил этилган "Ангрен шакар" йирик ишлаб чиқариш қувватига эга завод.

"Ангрен шакар" МЧЖ фаолияти билан танишар эканмиз, бу ерда шакар ишлаб чиқариш жараёни замонавий немис технологияси, компьютерлаштирилган дастур асосида олиб борилишига гувоҳ бўлдик. Қорхонада операторлар махсус технологиялар ва компьютерлар воситасида шакар ишлаб чиқариш жараёнини масофадан туриб бошқаради, жараёни назорат қилади. Заводда 650 киши ишлайди. Иш тўрт навбатда ташкил этилган. Қорхонада икки хил — экстр ва ТС-2 турдаги шакар ишлаб чиқарилади.

— "Ангрен шакар"нинг ишлаб чиқариш қуввати бир кеча-кундузда минг

тоннани ташкил этади, — дейди завод бош технологи Баҳром Қурбанов. — Ҳозирги пайтда аҳолининг шакарга бўлган талабини қондириш мақсадида қорхонамиз бир суткада 1100 тонна шакар ишлаб чиқараяпти. Ҳар ойда 30 минг тоннадан зиёд маҳсулот тайёрланапти. Бу йилига 360 минг тонна дегани. Демакки, аҳоли ортиқча хавотир олишига асос йўқ. Биз барча имкониятларимизни ишга солган ҳолда аҳолини шакар билан узлуксиз таъминлаймиз. Бунинг учун бизда етарли хомашё бор. Омборларимизда тайёр маҳсулот захираси кўп.

Мазкур қорхонада шакар таркибида сахароза софлигига нисбатан катта эътибор қаратилган. Давлат стандарти талаби бўйича шакар таркибида сахароза миқдори 99,7 фоиздан кам бўлмаслиги керак. Айни пайтда қорхона маҳсулотига бу кўрсаткич 99,8 фоиздан баланд. Шакарқамиш, асосан, Бразилия, шунингдек, Мексика, Аргентинадан ҳам келтириляпти.

Статистик маълумотларга қараганда, мамлакатимиз аҳолисининг шакарга бир йиллик эҳтиёжи 650 минг тоннадир. Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги жорий йилда шакар ишлаб чиқариш ҳажми 720 минг тонна ёки ўтган йилдагига нисбатан 22 фоиз кўпроқни ташкил этишини маълум қилди. Демакки, аҳолининг шакарга талаби узлуксиз қондирилиши учун имконият ва салоҳият етарли даражада. Шундай экан, ташвишлишига ҳожат йўқ.

